

Samenwerken in de bodem van een Brabantse weg

Tussen 's-Hertogenbosch en Veghel krijgen automobilisten vanaf 2017 meer ruimte. Dit deel van de N279 wordt 2x2-baans. Maar voor het zover is, is er nog veel graafwerk en ook archeologisch onderzoek nodig. Twee betrokkenen aan het woord over dit project en de samenwerking met de archeologen.

Het landschap tussen 's-Hertogenbosch en Veghel ligt tijdelijk overhoop door de verbreding van de provinciale weg N279 Noord en de aanleg van het Dynamisch Beekdal van de Aa. Dat is voor het goede doel want hierdoor wordt de weg veiliger en verbetert de doorstroming. Ook de natuur profiteert ervan. Door de herinrichting

van het dynamisch beekdal kan de Aa straks weer meanderen en is er ruimte voor waterberging en extra natuurontwikkeling. Hiervoor wordt de beek die pal langs de N279 stroomt, omgelegd.

Speerpunt uit een afvaldump in het beekdal, horend bij de prehistorische nederzetting die in een eerdere fase door RAAP is onderzocht.

Herman van den Brink, omgevingsmanager Combinatie De Vaart

Wat is uw taak bij het project **Capaciteitsvergroting N279**? Ik ben verantwoordelijk voor de conditionering, dat wil zeggen dat het tracé vrij gemaakt is zodat de wegverbreding zonder oponthoud aangelegd kan worden. Archeologie is een van de aspecten waar ik me mee bezig houd, naast opsporing van explosieven, ecologie, het verleggen van kabels en leidingen, aanvragen van vergunningen en ook de bouwcommunicatie. Als er bijvoorbeeld hinder is, moet ik de bewoners daarover inlichten. Ik zorg dat alle onderdelen goed verankerd zijn in de planning.

Waarom heeft **Combinatie de Vaart** voor **RAAP** gekozen? Wij hebben goede ervaring met RAAP, bijvoorbeeld door het project Ruimte voor de Waal bij Nijmegen. Wat goed werkt bij RAAP is de afstemming met de uitvoerder. Zo heeft de uitvoerder intensief contact met de archeologen. Jullie weten hoe de aannemer werkt, zonder de belangen van archeologie uit het oog te verliezen.

Archeologie is nooit 100% voorspelbaar, hoe gaat u daar in de planning mee om? Dat maakt het inderdaad gecompliceerder, maar dat is ook een risicoafweging. Met RAAP projectleider Nico Sprengers heb ik gekeken waar een hoge verwachting voor archeologie geldt. Op die plekken kunnen we alvast aan de slag gaan, terwijl dat voor de wegwerkzaamheden feitelijk nog niet zou hoeven. Zo hebben wij voor één perceel tegen de agrariër gezegd dat we op zijn land eerder archeologisch onderzoek wilden doen. Daarvoor hebben we een schadevergoeding betaald. Dat heeft zich uitbetaald: nu is er voldoende tijd om de opgraving in gang te zetten. Het voorkomt verrassingen in een te laat stadium. Zo kunnen we straks naadloos verder met de werkzaamheden.

Hoe verloopt de samenwerking met de archeologen van RAAP? Die verloopt prima. De kracht van RAAP is het snelle schakelen: als het nodig is het bevoegd gezag meteen contacten, de snelle besluitvorming in het veld. En ik prijs ook het initiatief van RAAP om er vrijwilligers bij te betrekken. Voor onze werkzaamheden maakt het geen verschil, en het heeft een positieve uitstraling op het project.

Theo Danen, voorzitter Heemkundekring De Plaets in Berlicum

Hoe bent u als vrijwilliger bij het project betrokken geraakt? Als vrijwilligers hebben wij onze hulp aangeboden en via RAAP zijn we bij het project betrokken. Archeologie is onze hobby, we hebben ons erin verdiept. Je vind steeds nieuwe dingen en zo raak je vanzelf besmet. Het is een ziekte.

Wat voor werk doet u in het veld? In het veld zijn zo'n duizend sporen gevonden, waarvan wij er als vrijwilligers ongeveer 600 gecoupeerd hebben, voornamelijk paalkuilen van boerderijen. Daarnaast loop ik met een metaaldetector rond. De ene keer is er meer omhanden dan de andere. Per dag help ik een paar uur. Als vrijwilligers worden we goed aangestuurd door de archeologen van RAAP. We hebben ook een erkenning gehaald, dat we de veiligheidsnormen in acht nemen in het veld.

Vrijwilligers helpen mee

Resten van slot 't Groen Huisken

Zowel langs de weg als in het dynamisch beekdal doet RAAP sinds juli 2015 archeologisch onderzoek voor Combinatie de Vaart. Deze combinatie bestaat uit Dura Vermeer, Ploegam en Van den Biggelaar en realiseert de wegverbreding in opdracht van de provincie Noord-Brabant. Voorafgaand aan de civiele werken voeren de archeologen op een aantal 'hotspots' in de bodem proefsleuvenonderzoek uit en daarnaast begeleiden ze graafwerkzaamheden in het beekdal. Een groepje enthousiaste vrijwilligers van onder meer de plaatselijke heemkundekring 'De Plaets' helpt hen daarbij.

Het onderzoek in de bodem van de provinciale weg heeft al bijzondere resultaten opgeleverd. In Berlicum bij Hersed kwam honderden paalsporen aan het licht van enkele

prehistorische en middeleeuwse boerderijen. Sommige sporen dateren uit 1000 voor Chr. en daarmee begint de geschiedenis van Berlicum een stuk eerder dan gedacht. Verder zijn in Berlicum een stuk fundering en palen van een brug blootgelegd. Die horen bij het omgrachte slot 't Groen Huisken waarvan de exacte ligging niet bekend was. Dit najaar nog wordt een deel van dit middeleeuwse slot opgegraven.

Projectleiders RAAP:
Nico Sprengers T 0495-513555 | E n.sprengers@raap.nl
Jan Roymans T 0495-513555 | E j.roymans@raap.nl

Projectwebsite: www.werkenaan279noord.nl

Foto's: Informatiecentrum N279 Noord